

АМЕРИКАНСЬКИЙ НАРІД ВШАНОВУЄ СВОІХ ПОЛЯГЛИХ В ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ

Вашингтон. — Американський нарід в дні 30-го травня вшановує своїх поляглих героїв в обороні ЗДА та всього світу. З того приводу відбувалися в усіх місцевостях ЗДА та в численних містах за кордоном, де стоять збройні сили цієї країни або де перебувають в числі американські громадяни, військові паради, богослужіння, походи з військовими оркестрами та постріли з гармат. На Національному цвинтарі в Арлінгтоні, Вірджинія, президент Кеннеді сказав німк перед Могилою Невідомих Воїнів 3-й раз був головою Об'єднаних Шейфів Штабу Генерал Максвелл Д. Тейлор, який вголосив промову, закликаючи американців «зустрічати серйозні проблеми теперішньої доби спокійно, із правдивою свідомістю відповідальності». Президент був присутній на короткій церемонії при Могилі Невідомих Воїнів. Генерал Тейлор порушив в своїй промові справу атомової війни та війни партизантської в Південному В'єтнамі, де вже згинуло 38 американців внаслідок ворожої розвідки. Генерал Тейлор заявив, що в добу атомової зброї не можна дозволити собі на «чулкий вухи». Тепер, казав шеф Об'єднаних Шейфів Штабу, ЗДА є «провідною країною в тому загальному світі, який мусить зустрічати серйозні проблеми спокійно і з правдивою свідомістю відповідальності». Тейлор нагадував і на війну, яку ворог веде звичайною зброєю у В'єтнамі, і яка може вибухнути в «близьких місцях світу». Мільйони американців вшанували пам'ять поляглих своїх героїв на всіх полях

Конгрес прийняв закон про рівну платню для чоловіків і жінок

Вашингтон. — 29-го травня Конгрес прийняв урядовий законопроект про те, щоб жінки діставали таку саму платню як чоловіки, коли вони виконують таку саму працю. Закон цей пісав до підпису Президента, який його напевно підпише. Цей законопроект був дебатований в Конгресі вже в попередніх ро-

Пропонують збільшити вкладки до соціального забезпечення

Вашингтон. — Голова Палати Комісії Способів і Засобів конгресмен Вільям Д. Мілс планує побільшити вкладки до соціального забезпечення тим способом, що о податкуванні підлягала б заробітна сума до \$5 400, замість дотеперішніх \$4 800. Деяко гадає, що пропозиція конгресмена Мілса може пошкодити урядовому законопро-

В АМЕРИЦІ

- Президент Кеннеді 28-го травня підписав закон, згідно з яким секретар внутрішніх справ зможе розбудовувати парки та інші засоби, потрібні для відпочинку населення на сімжому повітрі, та координувати правні дії в ділянці між федеральним урядом і стейтними легіслатурами.
- Секретар торгівлі Лютер Г. Годжес передбачає, що країна, яка продукує в другій чверті цього року знов збільшиться на дод. 8 білйонів і становитиме дод. 880 білйонів в річному відношенні. Годжес гадає, що збільшення країнової продукції вперше цього року буде менше, як у двох перших чвертях цього року.
- Державний Департамент повідомляє, що в квітні цього року видали 143,046 паспортів, де значить на 29,3 відсотка більше, як у квітні 1962-го року. Паспортний відділ повідомляє, що в першій половині п. р. 489,000 американців виїду до Європи. В першій по-
- Президент Кеннеді 28-го травня підписав закон, згідно з яким секретар внутрішніх справ зможе розбудовувати парки та інші засоби, потрібні для відпочинку населення на сімжому повітрі, та координувати правні дії в ділянці між федеральним урядом і стейтними легіслатурами.
- Секретар торгівлі Лютер Г. Годжес передбачає, що країна, яка продукує в другій чверті цього року знов збільшиться на дод. 8 білйонів і становитиме дод. 880 білйонів в річному відношенні. Годжес гадає, що збільшення країнової продукції вперше цього року буде менше, як у двох перших чвертях цього року.
- Державний Департамент повідомляє, що в квітні цього року видали 143,046 паспортів, де значить на 29,3 відсотка більше, як у квітні 1962-го року. Паспортний відділ повідомляє, що в першій половині п. р. 489,000 американців виїду до Європи. В першій по-

У недугі Папи, після деякої поправки, — знову погіршення

Рим. — У затяжній важкій недугі Папи Івана XXIII наступила в минулий четвер 30-го травня ц. р. деяка поправа. Папа пережив спокійно ніч і почувався краще, ніж раніше. Нехтуючи вказівками лікарів — Папа піднявся з постелі і перерівав яку пів години у фотелі. Він прийняв знову — як щодня — державного секретаря Ватикану, кардинала Аглето Ціконіані на довгий адмінцій. За доказ покращання здоров'я Папи вважали — від'їзд його приватного лікаря, проф. Антоніо Гаспарріні до Болоньї. Сам Гаспарріні напевно не від'їхав би, як би була безпосередня загроза катастрофи. Сам проф. Гаспарріні потверджує перед своїм від'їздом, що Папа почувався краще, при чому пояснив, що Папа «мас залізу конституцію і залізу волю». Проте однаково

Президент підписав закон про висоту федеральної заборгованості

Вашингтон. — 29-го травня президент Кеннеді підписав закон, згідно з яким висоту федеральної заборгованості збільшується з \$305 білйонів до \$307-ох білйонів. Підписання сталося того дня, коли федеральна скарбниця мусила б була в найбільшому до позичати гроші, немачучи на це закону. Федеральна заборгованість мусить переступити ще в травні ц. р. число \$305 білйонів. Та до 1-го липня ц. р. треба буде збільшити висоту федеральної заборгованості до \$309 білйонів, бо федеральний дефіцит цього року має вийти більше, як передбачалося минулого року при ухваленні бюджету. Уряд просить Конгрес про збільшення висоти федеральної заборгованості до \$320 білйонів, щоб могли позичати гроші в період від перескочу 1963 до кінця червня 1964.

Комісія Атомової Енергії опублікувала математичну студію д-ра В. Петришина

Нью-Йорк. — Центр Комісії Атомової Енергії для вивчення і прикладної математики та Інститут Математичних Наук ім. Куранга при нью-йоркському університеті опублікували в травні ц. р. нову 90-сторінкову математичну працю д-ра Володимира Петришина під наголовком «Проблема власних чисел і елементів задачі Ту-Рсу = 0 з неограниченими і несиметричними операторами T і S». В своїй студії В. Петришин розробив загальну теорію власних чисел і елементів задачі для лінійних, неограничених і несиметричних операторів T і S в комплексному і реальному просторі. В третій частині доводиться прикладність узагальненої задачі для лінійних, неограничених і несиметричних операторів T і S в комплексному і реальному просторі. В третій частині доводиться прикладність узагальненої задачі для лінійних, неограничених і несиметричних операторів T і S в комплексному і реальному просторі.

Вшанування проф. Н. А. Меннінга, зустріч з проф. Вол. Кубійовичем, відслонення хреста Поляглим у Глен Спей цієї суботи і неділі

Нью-Йорк. — Цієї суботи і неділі відбудуться в цій метрополі ряд імпрез і зустрічей. В суботу, 1-го червня, Наукове Т-во ім. Шевченка та вся Громада вшанують одного з найбільш заслужених діячів українського народу американців, проф. Кларенса А. Меннінга, у його 70-річчя. Вшанування з цієї нагоди наукову конференцію та прийняття, що відбудуться огод. 4:30 по полудні в приміщеннях Українського Інституту Америки при 79-й вулиці і 5-й евію. Негайно після того, о год. 7:30 ввечорі, відбудуться в приміщеннях Народного Дому при 2-й евію зустріч громадянства з проф. д-ром Володимиром Кубійовичем, головним редактором Енциклопедії Українознавства. Ці імпрези попередять заповіджене на год. 3-тє після полудня наради Комісії Ювілейних Публікацій Комітету Пам'ятника Шевченкові, Президія яком матиме свої наради в понеділок, 3-го червня. На неділю, 2-го червня, крім ряду інших імпрез, заповіджене святочне відслонення хреста на могилі — пам'ятнику Поляглим на оселі «Верховина» в Глен Спей.

В Іст Четгем відбудуться урочистість передачі прапору Чорноморської Флотії пластовим куреням „Чорноморців“

Нью-Йорк. — Генерал-полковник Олександр Загородський, Уповноважений Військового Резерву Військового Органу Української Національної Ради на Америку дав згоду на те, щоб Пласт вивішував на пластових човнах у місці, встановленому морськими званнями — прапор Чорноморської Флотії. Церемонія вручення Прапору Чорноморської Флотії, що його перебере як прапроносець 25 Курінь УСП „Чорноморці“, відбудуться в неділю 2 червня в пластовому таборі в Іст Четгем, куди виїжджає ціла Нью-Йоркська Станиця, щоб відзначити там свято Патрона Українського Пласту св. Юрія та День Весни. Старшопластуний і сеньйорський Курінь „Чорноморці“ продовжують на еміграції свою спеціальну діяльність, започатковану ще в Україні: ведуть пластунийські заняття на воді, вивчають значення моря і водних шляхів Фель України та плекають традицію Української Флотії.

Совети, мабуть, приготують нову серію ядерних детонацій

Москва. — Державний секретар Дін Ракс виявив на своїй пресовій конференції в середу 29 травня ц. р., що два тижні тому він запропонував совєтському амбасадорові Анатолію Добриніну підписання договору, що забороняв би всі ядерні детонації в повітрі і під водою, з лішенням права щодо детонацій під землею, але Добриніні не показав ніякого зацікавлення тим проєктом. Дін Ракс висловив переконання, що Совети приготують до нової серії ядерних експериментів і тому не хочуть взагалі ніякого порозуміння в цій справі. Ото ж ствердив, що підписання атомового договору розбивається не об нехтє американського Сенату ратифікувати такий договір, а об нехтє Совєтського Китаю.

Британія і СССР вистосували спільний заклик щодо замирення в Ляосі

Лондон. — Британія і СССР, як спонзори минулорічної конференції в Женеві, що затвердила незалежність, неопісля і нейтральність Ляосу, звернулись до ляоського прем'єра Суванни Фуми, лідера нейтрального ляоського табору, щоб привернути в Ляосі „мир, згоду і точну нейтральність“. Відносини в Ляосі впродовж погіршилися і загрозили вибухом нової громадянської війни, що могла загрозити у війні й чужі держави, в минулому місяці, коли-то комуністичне військо табору Патет Ляо залякувало військо нейтрального уряду та здобуло від нього кілька місцевостей. Дипломатична інтервенція Британії і СССР прийшла внаслідку звіту, що во-

У совєтській військовій верхівці „чистка“ внаслідку процесу Пенковського

Москва. — Шефа совєтської артилерії, маршала Сергєя С. Варенцова, поінформували в військовому суді і перенесли на нижче становище внаслідку процесу проти Олега Пенковського, що його судили 11 травня ц. р. і в кілька днів потім розстріляли за шпигунську роботу в користь Британії і ЗДА. Маршала Варенцова покарали за те, що він боронив Пенковського, коли його звільнено з армії після того, як він, Пенковський, був асистентом військового атташе в Анкарі. Варенцов допоміг теж Пенковському дістати становище заступника голови закордонного відділу в державній Комісії для координації наукових дослідів, що

Проф. А. Шутка доповідав на зібранні Т-ва Дослідів Радіації

Мілвокі, Віс. Д-р Антія Шутка, професор хемії в Дітройтському університеті та дійсний член Наукового Т-ва ім. Шевченка, взяв участь у крайовому з'їзді Т-ва Дослідів Радіації, що відбувся тут у Маркетському університеті в дні 26-29-го травня ц. р. Під час з'їзду проф. Шутка виводив доповідь про „Синтезу подібних до порфіри субстанцій під час хемічної еволюції“. Доповідь викликала велике зацікавлення та загальне призначення на з'їзді американських науковців — інформувати проф. д-р Р. Смаль-Стоцький, директор Слов'янського Інституту на цьому університеті.

Зенон Пеленський обраний на голову СУЖ в Німеччині

Мюнхен, Німеччина. — В четвер 16 травня тут відбулися загальні збори Спілки Українських Журналістів в Німеччині, в результаті яких один з найвидатніших українських журналістів, ред. Зенон Пеленський, був обраний на голову Спілки. Він же й очолював президію зборів, разом з ред. З. Соколом, як заступником голови, і ред. М. Старианко, як секретарем. У зборах взяло участь 23 журналістів, членів Спілки. Звітну доповідь виступив дотеперішній голова, ред. Волод. Стахів. Предметом дебат було питання зв'язку СУЖ в Німеччині з Міжнародною Федерацією Вільних Журналістів, як і з українськими жур-

ЗДА І БРИТАНІЯ ПІДПИСАЛИ ДОГОВІР ПРО ПІДТРИМКУ ВАЛЮТИ

Лондон. — З'єднані Держави і Британія підписали договір про оборону фунта штерлінгів і долара проти загроз збоку спекуляцій на обниження їх вартості. Обидві країни погодилися, що вони — у випадку потреби — можуть вимінювати валютами — фунтом штерлінгів чи долларом — у висоті від 50 до 500 мільйонів дол. Така потреба може зійти або у випадку згаданих ворожих спекуляцій, або надмірного впливу золота за кордон. Подібні умови ЗДА мають з 11 іншими державами, разом на 1.100.000.000 дол., однак тепершня угода з Британією передбачає найвищу суму передбачену в таких випадках. Дотепер найвищою сумою, передбаченою для обміну чужої валюти на золото або долари, було 250.000.000 дол. Забезпечення стабільності долара надзвичайними засобами почалося ще за адміністрації Д. Д. Айзенгавера, коли настали збільшення відпливу золота і долларів з Америки, що настав дефіцит платничого балансу. Головними причинами відпливу долара є кошти утримання американського війська за кордоном, відплив приватного капіталу інвестованого за кордоном, збільше-

Сателіти Москви виявляють щораз більше незалежність від неї

Москва. — Комуністичні адвокати, Польща і Мадрир-країни, що недавно цілком залежні від диктату збоку Москви в усіх політичних, військових, господарських і культурних справах, виявляють щораз сильніший гін незалежності — стверджують західні дипломати, які п'єсові обсерватори в столиці Совєтського Союзу. Вони вказують на такі факти, як, наприклад, застерення, що їх зробили Польща, Мадрир-країна і Румунія проти соціалістичного натиску на всі інтелектуальні творці, щоб вони цупко трималися „соціалізму“. Далі, недавно відбулася зустріч Владислава Гомулки і Юзюша Кадар, а промовчання цієї п'єсді совєтською пресою вказує на те, що та зустріч польського й мадярського лідерів стала без попередньої згоди збоку московського уряду і що тому Москва з цього не

Колишній лідер терористичного Мав-Мав став прем'єром Кенії

Найробі, Кенія. — Колишній лідер терористичної організації Мав-Мав в Кенії, яка стосувалася індивідуальний і масовий кривавий терор у відношенні до британської адміністрації під гаслом викинення з Кенії всіх білих. Помо Кенія виграв перші в тій країні парламентарні вибори. Його Партия Африканської Національної Унії здобула 58 мандатів на всіх 112 місць в нижній палаті парламенту Кенії і більшість у 38-членному сенаті. На цій основі британсь-

У СВІТІ

- У Лондоні три замасковані банди переверли в минулому тижні успішний напад на транспорт золота, що ним торгує одна англійська компанія. Скоплено 40 штаб золота по 28 фунтів кожна, спільної вартості на 560.000 дол. При тому напад поранено сторожа тієї компанії.
- Британський міністер державства звіт прем'єра Мекмільлена Джудіан Емері похвалив 29 ч. м. до Москви на двотижневий відвідини, очолюючи групу британських промисловців та високих урядовців. Уряд прем'єра Мекмільлена старався направити взаємини з Совєтами з уваги на недавні вибори і пацифістичну публічну опінію в Англії. На червень ц. р. заповів своєю подорож до Москви лідер соціалістичної Партії Праці Гарольд Вілсон, який сподівається стати найближчим прем'єром Британії. Гадають, що Совети будуть робити все, щоб допомогти до приходу до влади Вілсона та припинити упадок Мекмільлена.
- У Београді відкрито в минулому тижні міжнародну виставку технічних виробів. Югославський президент Тіто, який відкрив ту виставку, спеціально цинічним виставленими новими технічними приладами з ділянці хірургії і дентистички.
- У конголезькій провінції Катанга конголезьке військо у співпраці з міжнародним військом Об'єднаних Націй розробило так звану гвардію катангійського президента Мойсе Чамбе. При цій нагоді забрали багато стрільної зброї.
- Населення всього світу нарахувало на 31 червня 1961 р. 3.069.000.000 душ. Об'єднані Нації видали новий Статистичний Довідник на 688 сторінок. Найгустіше заселена Європа, де на 1 кв. миль живе 223 особи, але в усьому світі пересічно на 1 кв. миль мешкає 39 осіб.

СВОБОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У.Н.А. Союзу, членів і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і money orders виславляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає свої права в питанні виправдань і скорочувань надісланих матеріалів. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг до початку надіслання за адресою конверту з відповідною поштовою оплатою. — За змістом оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Людина, що пробилася головою мур

У квітні цього року сповнилося 70 років життя професора - доктора Кларенса А. Меннінга, одного з найвидатніших американських науковців - славістів, справжнього піонера і оборони тогочасної вікімії правди і волі покращення долею деяких слов'янських народів, у першу чергу нашого, українського. Професор Меннінг - це справді людина, що пробилася головою мур не тільки невільності власного суспільства, а й відомості до великого й складного комплексу слов'янських народів, їх історії, аспірацій та змагань, але й ще страшніший і ще твердіший мур фальшивого знання і пересудів, авторитарних тим, що болять правди і хочуть її утворити.

Тільки велика і сильна голова, тільки завзята й наполеглива людина могла пробити цей мур. Кожний, хто мав щастя і честь знати, зустрічатися і співпрацювати з проф. Меннінгом, не може надішатися, як навіть найздібніша людина могла протягом свого життя прибувати стільки знань. Професор Меннінг належить до тих рідкісних людей, про яких кажуть, що вони - хоча б енциклопедія. В Колумбійському університеті він навчав слов'янських мов і літератури. Але він з таким самим успіхом міг би навчати і германських чи латинських мов, світової історії, мистецтва, археології... Проте, навіть найбільш і найширші знання можуть бути мертвим скарбом на дні моря, якщо їх не використовувати. У професора Меннінга вони стали гострою зброєю в змаганні за поширення і обстоювання правди. Його вітальність і енергія, працьовитість і продуктивність допомогли йому використати ці знання для перемоги правди.

Мій першим, що з цих великих і шляхетних прикмет професора Меннінга скористався, з українським наряд і українською правдою. Заслуги професора Меннінга для них неопівнені і неперевершені. Саме у відомості до України та українського народу існував в Америці, як і в англословянському світі взагалі, найбільший мур невіглазства і пересудів. І це був він, професор Меннінг, що взяв на себе майже надлюдське завдання пробити цей мур своєю головою, своїм знанням і своєю творчістю. Від перекладеної ним на англійську мову передмови до Шевченкових "Гайдамаків", опублікованої в тоді Колумбійському Університеті про слов'янську літературу в 1929-му році, до ініціативної співпраці при друкуванні тепер англослов'янської Енциклопедії, Українознавства, простягається довгий ряд найосвітніших праць професора Меннінга про українську історію, літературу, культуру та українські змагання. Його вклад у скарбницю знання про український наряд і українські проблеми в англослов'янському світі не має собі рівних, коли мова про американців. Не дивно, що професор Меннінг був і залишається предметом постійних і головних нападів з боку Москви та її поплітників.

Характеризуючи коротко заслуги професора Кларенса Меннінга для українського народу, не можемо також не згадати, що ця його праця найтісніше пов'язана з нашою установою - Українським Народним Союзом та "Свободою", зокрема з покійним сьогодні попереднім головним президентом Дмитром Галичанином та головним редактором д-ром Лукою Машуком.

В суботу 1-го червня Наумове Т-во ім. Шевченка, УНСОЮЗ та вся наша громада вітають професора Меннінга з нагоди його 70-річчя. Запланована імпреза буде тільки екстремним виявом безмірної української вдячності і пошани для Великого Покровителя української правди в англослов'янському світі, професора Кларенса Меннінга.

Роман Начовський

3 МОГО НОТАТНИКА

(4)

Тепер бачу, що іспит кудись такий, як розказував мені Гайкевич. Може цього року гостріше? ... Постас кінцевий рух. Вільність збирас свої шпалгалі і вже готові до відходу. Тепер вже неможливо працювати, стільки цікавих та племінних. Чого ж та бача так швидко здулися роботою? — думаю собі. — Чи поміж ними хоч один справжній мистец? Розаїшуємо праці на станах. А все ще щось додаю, поправляю, і ще хотів би працювати. Не дозволяють відходити, бо не знають, як буде виглядати кінець — власне рішення.

Починається гамір: це невдоволені "майстри" нарікають на ухилення. На мою думку, добре було б, щоб зразу переглянули за порядком всі ро-

Клопоти Хрущова з допомогою

Советський Союз розпочав акцію допомоги недоврозвиненим країнам зойно в 1954 році, але зойно від 1956-го року почав він суперничати з Америкою, "переліцтовуючи" її в деяких країнах, у спеціальних змаганнях здобути собі там політичні впливи. Взагалі ж вся советська допомога закордоном йде під тоном політичним і військовим, а не харитативним - господарським. Тому, наприклад, продовжуючи старе змагання царської Росії опанувати шляхи до Перської затоки й Індійського океану, Советський Союз від 1954 до 1963 року інвестував кредити і дарунками в Індію \$982 000 000, в Об'єднану Арабську Республіку \$715 000 000, в Індонезію — \$640 000 000, Афганістан — \$515 000 000 і т. д. Однак ця допомога закордоном, що охопила 23 країни, виявилася обрешеною, бо — як висловлюється "ЮС Ньюс енд Ворлд Ріпорт" — деякі обдаровувані країни, почали кусати советську руку. В Єгипті, Сирії, Іраку почали переслідувати, ба й розстрілювати комуністів, в Індії зросли після комуно - китайської агресії протикомуністичні настрої, африканські країни Етіопія, Гана й Гвінея виявили виразну "недядичність". Москві поліпшення своїх взаємин із Заходом. У більшості випадків низька якість советських товарів, несподівані у додержавних термінах доставки і обманніча практика, стосована бальшевиками, відштовхували від Москви африканців, колишніх советфілів. До обманнических практик бальшевиків належить, наприклад, утлювання дешевого кредиту при дуже високих цінах на залізної частини до різних машин і — з-павила приєднання численної "технічної обслуги", утримання якої дорого коштує тим країнам, тим паче, що половина "техніків" — це комуністичні пропагандисти.

Допомога СССР для закордоном дає приріст наслідки на внутрішньому советському фронті. Починаючи, що видатковані на неї гроші \$9 000 000 000 лягли повожним татарам на советську економіку, советські невідповідності, що заляли політичних цілей виповнитися за кордон ті аута і те масло, що їх вони не вміли придбати. Отож, з отих різних причин Хрущов почав скорочувати більшість советської допомоги до сателітеских країн в Європі. Виняток становить — Куба, сина країна, яка випадала надії Москви, ставши її вічним сателітом і першою комуністичною базою на американському континенті.

Тому Фідела Кастра звеличувано в Москві, як героя, і тому й далі Москва мусить йому опікуватися. Але Кастрові напевно не може подобатися, що СССР купує в Куби цукор, потім його своїм громадянам по дуже високим цінам та відночас по дуже низьким цінам експортують його за кордон і кубинським цукром підкупає в коней кубинський експорт. Тому Кастро тепер добився в Москві підвищення контингенту кубинського цукру для СССР з одночасним підвищення його ціни: Куба коштує Советському Союзу денно по одному мільйону доларів. Але життєвий стандарт кубинців щораз нижчає. Зраціоналізовано харчі, одяг, світло, воду. Дістати в Гавані пару нових черевиків чи добре взуття — це проблема.

Очевидно, що Куба не виснажить Советського Союзу. І самої нужди на Кубі замало, щоб спонукати кубинський наряд до повстання. Але ці советські турботи дають добрий нагоду для використання їх у холодний війні проти Москви — не пасивно їх обсервацією, а додаванням до них нових турбот через активну й відважну політику.

прийняті, що Ти переступиш маларешний вік розвою, який буває різно означуваний професорами. Вони можуть відхилити Твій запис. Тоді віддайся до проф. Стоцького і прося білет до впливового декана чи професора. Цілу Тебе сердечно. Батько.

П. С. Може цього не треба буде, але в всякий випадок". Вранці блукаю самітньо вздовж гданського побережжя. День золотом восени налився. З товаришами я не бачився. На обід був сам. У поворотній дорозі з обиду зустріч Липинського. Довідується, що вже є вислід в Академії. Але чого ж так микоміх він про це говорить? Чому нема радості в нього? Щось тут не в порядку! Не маю відваги запитати про себе, бо його деяке збентеження до бою обличчя.

Біємо з Мушинським до Академії. По дорозі він каже, що мусить піти на пошту кинути картку. "Іх прийняли! Чого ж мене не прийняли б?" — думаю собі.

Оксана Дучинська

„ОЙ ЗАЦВІЛА ЧЕРЕМШИНА БІЛИМ КВІТОМ“

В світлу пам'ять Української Армії

Весна неодноразово приходила на різні землі цього розлогого континенту і неодноразово розцвітали дерева й кущі, а поміж ними струнково-стовбурова, тонкогілляча черемшина. Весни терпеливий смак її ягідок, дрібних, чорних і блискучих, якісі ласки, нагадує незабутнє дитинство, а навесні п'яний і гіркуватий запах її квіту — завжди викликає візю Української Армії.

Тоді, так дуже далеко в часі й просторі, два нові покоління встигли вирости за цей час — тоді теж була весна. Радісно зеленіла молода трава, легенько жадібно спитали цілість протканого сонячного прозорого повітря, а бджоли метушливо гули над обважнілими кетягами квітучої черемши. Україна болісно здріглася в нерівному змагу, в останніх, вирішальних боях. Вони не повернулися на її користь, але замаркували її права й увіковічили ідеаліст і героїст її синів.

І тепер, коли по стількох літах торкаюся темної, шерехатої кори черемшового дерева, причуваюся мені далека канонада і виривають в уяві стрункі силівети верхівців. Воїни, яким довелося боротися без зрозуміння зовнішнього світу, в трагічно важких обставинах, але які удосконалили благолюстество віри в справу, в службу якої саїдо-мі й добровільно себе віддали.

Пам'ятаю, як сьогодні: світліла попри їх голови ворожі кулі, доносилися вибухи виваджуваних поза ними мотів, разом з якими розсипалося багато чогого суттєвого в нашому житті, але вони бадьоро всміхалися нам назустріч, коли ми похажували завісували їхні стреміна черемшовим квітом. На знак пошани й подяки — невідомо про-вожало їх тою оспіваною в піснях українського воїнства квіткою. Скільки ж то відступів і розбитих армій довелося оглядати нам, які жили в ту неспокійну добу, але це був єдиний, в якому не домінував трагічний елемент програю. В якому понад фактом хвилевого відступу домінувала віра в остаточний успіх правди-вої справи.

Все, що прийшло пізніше, було тільки намаганням відбудувати зрувані мости, надії, можливості. А потім нова хуртовина і з нею нові надії та розчарування... Але не осяга, а здібність достойно прийняти дієвості і виростати з неї бажане — це тасмичія успіху. Хто хоче писати в книзі історії — мусить зберегти віру й навчитися видержки.

Неодноразово приходив весна на різні землі цього розлогого континенту, не водночас розцвітали на ньому череша. Але коли б вона не ціла, хай завжди пригадує нам ідеаліст і героїст Української Армії. Скільки з тих юних, ентузіастичних верхівців, що жили? Скільки їх тут, поміж нами? Пам'ятайте, що віра не снів, а ідеали не виражають разом із людиною. Пошануймо тих, що залишилися, як символи, на пригадку Великої Меті.

Зенон Стефанів

ПОВІТРЯНА КАВАЛЕРІЯ

У попередній статті, "Повітряна штурмова піхота" (ч. 94 з 18 травня ц.р.) ми інформували загально про організаційні зміни в структурі армійських американських дивізій за т. зв. концепцією РОАД, як також про формування нової піхоти пішого війська, а саме — повітряноштурмової піхоти.

В цій довідці займемося ближче з одним новим і своєрідним родом війська, що постав у висліді широкого вивчення та випробування, згідно з вимогами сучасної технічної доби. Це — найбільш модерна, сказати б, тривимірна кіньота (довжина, ширина, висота), призначена для ведення бойових операцій із повітря, хоч і не на конях, а на гелікоптерах.

Повітряна кіньота включає тепер у новій організації нові схеми до всіх типів РОАД-дивізій — стрілецької, панцерної, панцерогранадирської і повітрянодесантної. Повітрянокіньотний ескадрон (Air Cavalry Troop) є органічною частиною дивізійного розвідувального панцернокіньотного дивізіону (Armored Cavalry Squadron). Цей дивізіон складається з трьох панцернокіньотних ескадронів, виряджених легкими танками і панцерозамами, та повітрянокіньотного і булавого (штабного). Натомість в новоствореній повітряноштурмовій дивізії має бути вже цілий одиордний повітрянокіньотний дивізіон також в складі п'яти ескадронів.

Оця спеціальна кіньота визначається насправді єдиними в своєму роді характеристичними особливостями в бойовому застосуванні. Поза своїм основним призначенням в розвідувальних діях та в забезпеченні охорони наземних бойових частин, вона виконує ще цілий ряд оперативних завдань. "Вершинки" тієї кіньоти, враз із бойовим вярдженням, діють на гелікоптерах двох типів: легкий обсерваційний H-13 Sioux і турбіновий HU-1B Iroquois. Це — назви індійських племен.

Повітряна кавалерія виступає до бою із приховання на землі, стрібає вгору на позиції, — після швидкого вогневої акції приземлюється до масуального прикриття і далі вилітає на нові позиції. Атакуючи противника своїми вогневиими засобами, вона нішає і дезорганізує ворожий війська під час руху у фронтовій лінії. До її завдань належить також поборювати партизанщину, що звичайно скупується в несприятливому терені, а також ескортувати свої війська, транспортвані літаками на фронт.

Повітряний ескадрон (Air Cavalry Troop) складається за штатним розписом із 146 бойовиків, в тому числі 6 старшин: сотник — еска-

ПРИШПИЛИВ БРЕХНЮ

Большевики, щоб виховати у підлегових громадян гордість з минулого і сучасного російської імперії, вживають різних заходів, а зокрема стараються докласти, в яких то ділянках науки і технології російські вчені були першими у світі. При цьому часто вдаються вони до перекучування і змичайної брехні.

Советська пропаганда, наприклад, твердить, що першим винахідником радіо був

не італієць Марконі, а росіянин Попов.

Такі брехні можуть легко прийти у Советському Союзі, але трудно й знайти довірливих людей у вільному світі, де наукові джерела доступні для всіх і де завжди знайдеться хтось, хто брехню прищипить, не болячись того, що піднесе проти нього закид, що він — не патріот і діє на шкоду "любимій батьківщині".

На сторінках лондонського часопису "The Observer" недавно надрукована була стаття Кінгслі Еміс, в якій згадувалося, що винахідником радіо був італієць Марконі.

В одному із наступних чисел цього часопису вміщено лист до редакції секретаря Товариства Бритійсько-советської дружби Пата Словна, в якому цей останній зауважив, що не можна називати Марконі винахідником радіо, бо, мовляв, винайшов радіо російський учений Попов.

На цей лист відповів Словнові часописом листом до редакції учений Лезлі Рід. Він пише: "Який я власне тепер не робив дослідів над проблемою пріорітету у відкритті радіо для моєї книжки, Марконі і винахід радіо", я не дозволив би собі виставити в невелику дискусію між п. Патом Словном і п. Кінгслі Емісом.

"Спіраючись на ведення у 1895 році Александром Поповим дослідів, росіянин збирається відзначити 1895 рік, як дату відкриття радіо. Але ж у грудні 1894 року Марконі віддав вислати сигнали через коомічний простір з поміччю хвилі Герца. Суть цього полягала в тому, що він натискав електричний гудзик і тим спричиняв дзвення дзвінка на віддалі 30 стіп, хоч дзвінок не був сполучений дотом із тим гудзиком.

"Ні Попов, ні Лодж не уявляли, що Гершові хвилі можна використати для вислання сигналів. Попов сам чесно заявив, що його дослід обмежували висиланням електричних насаг в атмосферу.

"Здається, що п. Пат Словнов перефразував, який загально уважається як рішальний момент у цій справі. Це сталося 4 травня 1905 р., коли в американському озброєнні судні, відяючи приєд у справі Марконі Телеграф Ко. проти Ді Форест Телеграф Ко., судді Вільям К. Таннерс сказав: "Марконі був першим, що означив, і першим, що перелав означені й зрозумілі сигнали з поміччю хвилі Герца..." Лодж і Попов створили апарат виключно для лекцій і локальних дослідів або для таких непрактичних цілей як обсервація блискавок.

"Можливо, п. Словнов повірив слову росіянина, який, зустрівшись Марконі у липні 1902 року, потягнув йому руку і сказав: „Я хотів би поладувати батка бездротового телеграфу". Ці слова сказав власне сам Александр Степанович Попов".

Пат Словнов, мабуть, не надто обізнаний з історією технічних винаходів. Пишучи листа до "Обсервера", він, очевидно, полагав на інформації своїх советських довідників. Треба сумніватися, чи він, після листа Лезлі Ріда, буде віддячний своїм советським приятелям за інформації і намову писати листа до "Обсервера" з "виснаженням", що то Попов, а не Марконі є винахідником радіо. абе.

З НАШИХ ВУДНІВ

У ЗЕЛЕНУ НЕДІЛЮ

Відай щаслива на руку всім новоженцям була красна молода пара наших артистів — балерина Рома Прийма і співак Юрій Богатевський, що зробили цього року добрий позатак і зараз по Великодніях святках локналисти статті під вінець у Візному Місті — Римі... З того ж дня ніби мішок розв'язався з весіллями: молодий народ, а деколи й відстаркуватий, жениться, мов несамоути! Тут, у нашому Нью Йорку, залі Народного Дому щодоби і щонеділі аж дудніти від трістої музики, а пан менеджер Луцький тільки те й робить, що ставив молодят під портрет Тараса Шевченка і благословляв на нову - щасливу дорогу життя.

Та ось запалло зеленим коренем, весна стоїть у повному розквіті, мов дігана у віник, і молодих людей не втримає, і мотузком не прив'яжемо до "давтанну": їхні боскі, моторово-бензинові коні самі ретяться на лоно природи! Надійшла пора вінгав і весіллях наскоки на вакаційні оселі, і тут, змичайно, за традицією, висувастся на перший план наша "Союзівка". Саме два тижні тому ми урочиство посвячено новозбудовану каплицю під покровом св. Володимира, за проектом інж. А. Осадчи, і, здається, не може й бути кришчою, били романтичного закуртка для складання шлюбних обітв, ніж ця п'ятибачна каплиця, серед розбудженого весною лісу, розставаного шумом гомихих потоків, щибетанням пташок...

І ось завтра, в Зелену Неділю, стане тут під вінець, пориз вибраністю своєю серця, наш друг, Юлько Вагницький, який арсисти звикався згадувати кавалерський іх і постівити голову під Євангеліст! А треба сказати, що "довернений" загався, поки збоїне цей небезпечний крок при Юлькові Вагницький, знавши і заступивши біз не в сьом, партнер в історичному і разом з ним шедши жертводавцю на народній і спортівній міді. Дешто говорить, що саме той спорт, а радше футбол стояв Юлькові на вперекер женітк!

Ну, ешеїт сталося! Гудбай, в о о о о о кавалерський стан! Вираді КПС ("Клуб Парубків-Сеньйорів") втриваті налітлого глена, зате ж пан Квас дістав першого в цьому році, солідного клієнта, а "Союзівка" гучно та весело, весіллями піснями й танцями запозаткує вакаційний сезон.

Іншого роду черемонія вже не весілля, а жалібно - поминального характеру, відбудеться в цю саму Зелену Неділю і в той самий час на сьвідській, братній оселі "Верховина" в Глен Сней, де врозгоїт відспівують грест на Могилі-Пам'ятнику Поляглим за Волю України. У відспівуванні приймуть участь ті наші зорі: "Думка" з Нью Йорку, "Кобзар" із Філадельфії та "Трембіта" з Ньюарку, які, після відслуження релігійних вітрав, дадуть спільний Святогній Концерт.

Так згоїлося б традиційним, зелено - святогнім зважам віддати пошану Поляглим і послухати Святогнього Концерту, та що ж: рада б душа до раю, а тут весілля не пускає!.. Пригодовив б, у такий випадок, союзний гелікоптер, але Управа "Союзівки" не передбачає це в цьому сезоні таких технічних удосконалень, — як заявив кореспондентів "Свободи" уповноважений в цих справах пан Берізка.

І кер

дії там, у Варшаві. Я не можу рішитися на один шлях. Не можу кинути мистецтва, ще раз спробую! А як не вдасться, то залишиться тільки те "прозаїчне життя", яке мусить набирати реальних записів у формі якогось платного зайняття. Мені здається, що життя втрапить для мене всякий чар.

Повідомляється всі організації, установи і поодинокі особи, які допущуть до оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирішені попередні рахунки.

